

Foto: Naturstyrelsen

Tisvilde Hegn

Tisvilde Hegn er Sjællands største sandflugtsplantage og er beliggende langs Kattegat og mod øst omkranset af by- og sommerhusområder. Hele Tisvilde Hegn er Natura2000-område.

Plantagen blev etableret i årene omkring år 1800, hvor den massive sandflugt i området havde ødelagt agerbruget og fordrevet bønderne.

Landskabet er præget af nærheden til Kattegat. Kystlinjen med de bagvedliggende klitter er et markant træk, og landskabet er derudover præget af det gamle morænelandskab med de gamle kystskrænter og den hævede havbund. Den voldsomme sandflugt i 15-1700-tallet har dækket store arealer med sandlag af vekslende tykkelse. Mange steder ses der egentlige indlandsklitter.

Det varierede landskab rummer vidtstrakte, gamle skovfyrbekvoksninger - mange steder med indslag af rødgran og birk. Bøgen trives godt i store dele af plantagen, hvor flyvesandet ikke er for tykt, og sår sig gerne under skovfyre. Bag klitterne langs kysten ses de karakteristiske bevoksninger af forkrøblede skovfyre og bjergfyre (Troldeskoven).

Særlige levesteder - biodiversitet

De store sammenhængende skovfyrskovene har tiltrukket en lang række arter fra de nordiske nåleskove. Det gælder eksempelvis knærod, linnea og arter af vintergrøn. Den lysåbne nåleskov er samtidig også levested for mange arter af insekter, krybdyr og småfugle. Plantagen rummer desuden bestande af natravn og sortspætte.

Skoven er meget artsrig med mange truede og sjældne arter og er særdeles vigtig for biodiversiteten.

Den nordlige del af Tisvilde Hegn udpeges til urørt nåleskovsplantage, mens området omkring Melby overdrev udpeges som anden biodiversitetsskov.

Arealudpegning

Areal med ny urørt nåleskovsplantage	1201 ha
Areal med ny anden biodiversitetsskov	433 ha

På kortet nedenfor er udpeget ny urørt nåleskovsplantage indtegnet med grøn streg, mens udpegning af anden biodiversitetsskov er indtegnet med orange streg. De grønne skraveringer viser arealer, der allerede er omfattet af en eksisterende beskyttelse, og som ikke er talt med i opgørelsen af nye udpegninger.

Sjældne arter

Der forekommer en lang række af arter i Tisvilde Hegn. Arterne er både knyttet til løv- og nåleskov med mange arter knyttet til skovfyr, samt til lysåbne arealer. I den fremadrettede forvaltning bør bl.a. nåleskoven bevares for at sikre levesteder for den truede art blank gæstemyre.

Udvalgte særligt truede arter

Dansk navn	Levested
Stor pukkelhjulspinder	Næringsfattig gl nåleskov
Sort træmuldsvirreflue	Dødt ved i gl løvskov
Stor enggræshoppe	Fugtig eng, kontinentalt klima
Brungrøn bægerlav	
Opblæst bægerlav	
Bestøvlet tragthat	Kalkrig / lerbund med nåletræ
Uldhåret pelssvirreflue	Gl løvtræer m dødt ved
Blank gæstemyre	Myretuer af rød skovmyre
Tofarvet foldporesvamp	Dødt ved i løvskov
Kæmpe-stenmorkel	På nåletræsved i jord
Duftende kæmpeskælhat	Sumpskov med dødt ved af løvtræ (el-birk)
Seksbåndet blomsterbuk	Er i spredning. Yngler i dødt nåleved.

Kirsebærtakvinge	Solåbent blandet løvskovbryn
Azurbille	Gl nåleskov med dødt ved
Rendet grenlav	Grene af løvtræer i fugtigt miljø
Violet koralsvamp	Gl løvskov på kalk/lerbund
Tomentella lateritia (en art svamp)	Kalkrig / lerbund m. liggende dødt løvtræved
Højstokket ridderhat	Gl nåleskov på kalk/lerbund

Andre forhold

Melby Overdrev, som ligger omgivet af udpegningen, er omfattet af en fredning, der skal sikre heden i området.

Tisvilde Hegn har også stor rekreativ værdi og har hvert år mange tusinde besøgende. Skoven rummer flere vandreruter, ridestier og en MTB-rute samt er et yndet udflugtsmål for lokale og gæster i sommerhusområdet.

Tisvilde Hegn indgår som et af kerneområderne i Nationalpark Kongernes Nordsjælland, og vil med det store område udpeget til biodiversitetsformål bidrage væsentligt til, at naturen og friluftsoplevelserne i Nationalparken understøttes og styrkes.

Der vil fortsat være adgang til de udpegede skove i overensstemmelse med adgangsreglerne. Der vil i de udpegede skove være nye muligheder for friluftslivet i forhold til eksempelvis naturformidling, turisme og unikke naturoplevelser. Det må dog også forventes, at skovene kan blive mere ufarbare med flere væltede træer og mere stående vand.

